

ЗАКОН

О ПРЕБИВАЛИШТУ И БОРАВИШТУ ГРАЂАНА

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се пријављивање и одјављивање пребивалишта, пријављивање и одјављивање боравишта, пријављивање привременог боравка у иностранству, надлежност и начин вођења одговарајућих евиденција.

Члан 2.

Право на пребивалиште у Републици Србији, у смислу овог закона, имају сви грађани Републике Србије који стално живе на територији Републике Србије.

Члан 3.

Изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) **грађанин** је држављанин Републике Србије;
- 2) **пребивалиште** је место у коме се грађанин настанио са намером да у њему стално живи, односно место у коме се налази центар његових животних активности, професионалних, економских, социјалних и других веза које доказују његову трајну повезаност с местом у коме се настанио;
- 3) **боравиште** је место у коме грађанин привремено борава ван места свог пребивалишта дуже од 90 дана;
- 4) **адреса становања** подразумева град, општину, насељено место, улицу или трг, кућни број, спрат и број стана, у складу с прописима којима се уређује територијална организација;
- 5) **пасивизирање адресе** је означавање у евиденцији надлежног органа да грађанин не станује на адреси пријављеног пребивалишта или боравишта;
- 6) **надлежни орган** је територијално надлежна подручна организациона јединица министарства надлежног за унутрашње послове, према пребивалишту или боравишту лица;
- 7) **иностранство** је свако место ван територије Републике Србије.

Члан 4.

Пунолетни грађани су дужни да пријаве и одјаве своје пребивалиште, пријаве и одјаве боравиште, као и да пријаве привремени боравак у иностранству и повратак из иностранства, када је то одређено овим законом.

Пријаву и одјаву пребивалишта, односно пријаву и одјаву боравишта за малолетно лице или лице без пословне способности, подноси његов родитељ, односно старатељ или други законски заступник.

Ако родитељи немају исту адресу становања, пријаву и одјаву подноси један од родитеља уз сагласност другог родитеља или родитељ који у складу са законом самостално врши родитељско право.

Члан 5.

Пријава и одјава пребивалишта и боравишта, као и пријава привременог боравка у иностранству и повратка из иностранства подноси се надлежном органу у месту у коме се пријављује или из кога се одјављује пребивалиште или боравиште.

Пријаве и одјаве пребивалишта, боравишта као и пријава привременог боравка у иностранству и повратка из иностранства могу се поднети и у електронском облику и сматрају се уредним ако су поднете са личном картом која поседује квалификовани електронски сертификат за дигитално потписивање.

Члан 6.

Приликом пријављивања и одјављивања пребивалишта и боравишта, као и пријаве привременог боравка у иностранству и повратка из иностранства, грађани су дужни да дају истините податке.

Члан 7.

У поступку одлучивања о пријави и одјави пребивалишта, пријави и одјави боравишта, као и издавања уверења, потврда и других исправа о чињеницама из евиденција, примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 8.

Одредбе овог закона примењују се на странце, који на основу посебног закона имају обавезу пријављивања и одјављивања пребивалишта и боравишта, ако тим законом није другачије одређено.

II. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Пријава пребивалишта

Члан 9.

Грађанин је дужан да надлежном органу пријави своје пребивалиште у року од осам дана од дана настањења на адреси на којој пријављује пребивалиште.

Пријава пребивалишта за малолетно лице подноси се у року од три месеца од његовог рођења, односно осам дана од дана настањења на адреси на којој пријављује пребивалиште.

Пријава пребивалишта за лице без пословне способности подноси се у року од осам дана од дана настањења на адреси на којој се пријављује пребивалиште.

Пријава пребивалишта на новој адреси становања уједно значи и одјаву претходног пребивалишта на територији Републике Србије.

Члан 10.

Уз пријаву пребивалишта, лице старије од 16 година дужно је да приложи личну карту, као и друге исправе и доказе значајне за пријављивање пребивалишта.

Уз пријаву пребивалишта за лице млађе од 16 година које не поседују личну карту, подносилац пријаве прилаже извод из матичне књиге рођених.

За употребу исправа из ст. 1. и 2. овог члана које не садрже истините податке одговорно је лице које их стави у правни саобраћај.

Члан 11.

Грађанин може пријавити пребивалиште по основу права својине на стану, уговора о закупу стана или другом правном основу.

Уколико грађанин не може пријавити пребивалиште по основу наведеном у ставу 1. овог члана, надлежни орган му решењем утврђује пребивалиште на адреси:

- 1) његовог сталног становања, ако су испуњени други услови прописани законом;
- 2) пребивалишта његовог супружника или ванбрачног партнера;
- 3) пребивалишта његових родитеља;
- 4) установе у којој је трајно смештен или центра за социјални рад на чијем подручју се налази, уз пријаву грађанина тој установи, односно центру да ће његова адреса бити на адреси установе односно центра.

На решење из става 2. овог члана може се изјавити жалба министарству надлежном за унутрашње послове у року од осам дана од дана пријема решења.

Жалба против решења из става 2. овог члана не одлаже извршење решења.

Образац пријаве из става 2. тачка 4) овог члана прописује министар надлежан за унутрашње послове, уз сагласност министра надлежног за социјалну политику.

Члан 12.

Податак о пребивалишту уписује се у личну карту лица које се пријављује.

Подносиоцу пријаве пребивалишта за лице млађе од 16 година издаје се одговарајућа потврда.

Члан 13.

Надлежни орган решењем одбија пријаву пребивалишта ако се не може утврдити да грађанин има намеру да стално станује на адреси коју пријављује.

На решење из става 1. овог члана може се изјавити жалба министарству надлежном за унутрашње послове у року од осам дана од дана пријема решења.

Жалба против решења из става 1. овог члана не одлаже извршење решења.

Одјава пребивалишта

Члан 14.

Грађанин је дужан да одјави пребивалиште ако се исељава из Републике Србије у иностранство.

Лицу које одјављује пребивалишта издаје се одговарајућа потврда.

Пријава и одјава боравишта

Члан 15.

Грађанин је дужан да пријави боравиште надлежном органу по месту боравишта у року од осам дана од дана доласка у место боравишта.

Пријава боравишта важи до истека времена наведеног у пријави, а најдуже две године.

Лицу које пријављује боравиште издаје се одговарајућа потврда.

У поступку пријаве боравишта примењују се одредбе овог закона којима се уређује поступак пријаве пребивалишта.

Члан 16.

Грађанин одјављује боравиште надлежном органу по месту боравишта, непосредно пре одласка из места боравишта.

Лицу које одјављује боравиште издаје се одговарајућа потврда.

Ако грађанин не одјави боравиште, сматра се да је боравиште престало пошто истекне време наведено у пријави.

Ако у пријави није наведено време трајања боравка, а боравиште није одјављено, пријава боравишта важи две године од дана пријаве, након чега је грађанин дужан да поново пријави боравиште ако и даље борави у месту у коме је имао пријављено боравиште.

Члан 17.

Уколико грађанин који има право на личну карту нема пријављено пребивалиште нити боравиште на територији Републике Србије, нити му се у складу са чланом 11. овог закона може решењем утврдити пребивалиште, ради издавања личне карте решењем му се утврђује боравиште.

Боравиште утврђено решењем из става 1. овог члана може трајати најдуже две године од дана када је утврђено, односно од дана када је издата лична карта.

Пасивизирање пребивалишта и боравишта

Члан 18.

На захтев суда, органа државне управе, другог органа или организације, као и другог правног или физичког лица, које има оправдан правни интерес, надлежни орган врши проверу чињенице сталног становања, односно привременог боравка на адреси на којој је грађанин пријавио пребивалиште, односно боравиште.

Ако утврди да грађанин не станује на адреси на којој има пријављено пребивалиште, односно боравиште или ако утврди да је приликом пријаве пребивалишта, односно боравишта дао неистините податке, надлежни орган доноси решење којим пасивизира адресу пребивалишта, односно боравишта.

Пошто је надлежни орган пасивизирао адресу пребивалишта, односно боравишта, грађанин који живи на територији Републике Србије дужан је да пријави пребивалиште и адресу на којој станује у року од осам дана од дана пријема решења из става 2. овог члана.

Ако грађанин не пријави пребивалиште на начин предвиђен у ставу 3. овог члана, надлежни орган му утврђује пребивалиште у складу са чланом 11. став 2. овог закона.

На решења из ст. 2. и 4. овог члана може се изјавити жалба министарству надлежном за унутрашње послове у року од осам дана од дана пријема решења.

Надлежни орган ће, по службеној дужности, пасивизирати адресу пребивалишта, односно боравишта, у случају престанка држављанства Републике Србије или смрти грађанина.

Пријава привременог боравака у иностранству и повратка из иностранства

Члан 19.

Грађани који одлазе у иностранство с намером да непрекидно бораве у иностранству дуже од 90 дана дужни су да, пре одласка, надлежном органу пријаве привремени боравак у иностранству.

Грађани који оду у иностранство с намером да непрекидно бораве у иностранству не дуже од 90 дана, а свој боравак продуже, дужни су да привремени боравак у иностранству дужи од 90 дана пријаве надлежном органу, преко дипломатско-конзуларног представништа.

Грађани из ст. 1. и 2. овог члана дужни су да пријаве повратак у земљу у року од осам дана од дана повратка у место пребивалишта.

У случајевима из ст. 1–3. овог члана грађани су дужни да поднесу пријаву и за малолетна лица уколико она путују са њима.

Подносиоцу пријаве привременог боравака у иностранству и повратка из иностранства издаје се одговарајућа потврда.

Обавештавање надлежног органа

Члан 20.

Орган надлежан за извршење кривичних санкција дужан је да обавести надлежни орган на чијој територији осуђено лице има пребивалиште да је осуђено лице смештено, односно отпуштено са издржавања казне чим то лице ступи на издржавање казне, односно непосредно након што је отпуштено, а надлежни орган тај податак уноси у евиденцију пребивалишта.

Члан 21.

Правно лице, предузетник и физичко лице које пружа услуге смештаја дужно је да води евиденцију долазака и одлазака грађана у складу с прописима којима се уређује област туризма.

Лице које пружа услуге смештаја дужно је да стави на увид податке из евиденције из става 1. овог члана полицијском службенику, на његов захтев.

Члан 22.

Грађани који примају на становање лица која су обавезна да пријаве пребивалиште, односно боравиште, дужни су да омогуће да та лица буду пријављена и да им учине доступним сву неопходну документацију за пријављивање пребивалишта, односно боравишта.

Члан 23.

Надзор над спровођењем прописа о пријављивању и одјављивању пребивалишта, као и пријављивању и одјављивању боравишта, врши министарство надлежно за унутрашње послове.

Евиденција пребивалишта, боравишта и привременог боравка у иностранству

Члан 24.

Евиденције пребивалишта, боравишта и привременог боравка у иностранству води министарство надлежно за унутрашње послове, у електронском облику.

Пребивалиште грађана евидентира се у евиденцији о издатим личним картама, која уједно служи и као евиденција пребивалишта, или се о томе води посебна евиденција.

Евиденција привременог боравка у иностранству је саставни део евиденције пребивалишта.

Евиденција пребивалишта и боравишта грађана је јединствена и садржи следеће податке: јединствени матични број грађана, име и презиме, рођено презиме, пол, датум и место рођења, име и презиме оба родитеља, односно старатеља, јединствени матични број родитеља, односно старатеља, адресу пребивалишта (боравишта, пребивалишта у иностранству), занимање, држављанство, брачно стање и датум пријаве, односно одјаве пребивалишта, боравишта или привременог боравка у иностранству и повратка из иностранства.

Евиденције пребивалишта и боравишта грађана чувају се трајно.

Члан 25.

На захтев грађанина надлежни орган издаје уверење о његовом пребивалишту или боравишту, које представља јавну исправу и садржи податке из евиденције пребивалишта и боравишта грађана.

Грађанин има право да тражи исправку нетачних и застарелих података који се на њега односе.

На захтев суда, органа државне управе, другог органа или организације, као и другог правног или физичког лица, које има оправдан правни интерес, надлежни орган је дужан да достави тражене податке из евиденције пребивалишта и боравишта грађана, у складу с прописима о заштити података о личности.

Надлежни орган може податке из евиденције пребивалишта и боравишта грађана давати државним и другим органима и организацијама, као и другим правним и физичким лицима, под следећим условима:

- 1) ако су законом или другим прописима овлашћени да траже и примају те податке;
- 2) ако су им ти подаци неопходни за извршавање послова из њихове надлежности;
- 3) ако обезбеђују заштиту личних података.

Члан 26.

Подзаконске акте којима се ближе уређује поступак пријављивања и одјављивања пребивалишта и боравишта грађана, пријављивања привременог боравака у иностранству и повратка из иностранства, пасивизирања пребивалишта и боравишта, обрасце и начин вођења евиденција, доноси министар надлежан за унутрашње послове.

III. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице:

1) ако не пријави пребивалиште у року утврђеном у члану 9. ст. 1–3. овог закона;

2) ако не одјави пребивалиште у случају иселјења из Републике Србије (члан 14. став 1. овог закона);

3) ако не пријави боравање у року утврђеном у члану 15. став 1. овог закона;

4) ако не пријави пребивалиште и адресу на којој станује у року од осам дана од дана пријема решења о пасивизирању адресе пребивалишта, односно борава (члан 18. став 3. овог закона);

5) ако не пријави привремени боравак у иностранству дужи од 90 дана или ако не пријави повратак у земљу, у складу са чланом 19. ст. 1–4. овог закона;

6) ако полицијском службенику не стави на увид евиденцију долазака и одлазака грађана (члан 21. став 2. овог закона);

7) ако прими на становање лица која су обавезна да пријаве пребивалиште, односно боравање, а не учине им доступним сву неопходну документацију за пријављивање пребивалишта, односно борава (члан 22. овог закона).

За прекршај из став 1. тачка 6) овог члана казниће се правно лице новчаном казном у износу од 100.000 до 300.000 динара.

За прекршај из став 1. тачка 6) овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 30.000 до 150.000 динара.

За прекршај из став 1. тачка 6) овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 50.000 до 300.000 динара.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28.

Грађани који су пријавили пребивалиште у Републици Србији по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона нису дужни да поново пријаве своје пребивалиште.

Члан 29.

Држављанима бивших република СФРЈ или држављанима друге државе настале на територији бивше СФРЈ, који немају држављанство Републике Србије, а имају пријављено пребивалиште на територији Републике Србије,

надлежни орган ће пасивизирати адресу пребивалишта у Републици Србији по истеку важења личне карте издате од надлежних органа у Републици Србији.

Члан 30.

Грађани који су пријавили боравиште на територији Републике Србије пре ступања на снагу овог закона дужни су да пријаве боравиште у складу са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 31.

Прописи за спровођење овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, осим прописа из члана 11. став 5. овог закона који ће бити донет у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења подзаконских прописа на основу овог закона, примењују се подзаконски прописи донети на основу закона који је био на снази до дана ступања на снагу овог закона, уколико нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 32.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о пребивалишту и боравишту грађана („Службени гласник СРС”, бр. 42/77 – пречишћен текст и 25/89 и „Службени гласник РС”, бр. 53/93 – др. закон, 67/93 – др. закон, 48/94 – др. закон и 101/05 – др. закон).

Члан 33.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.